

**Program wychowawczy Publicznego Liceum
Ogólnokształcącego Politechniki Łódzkiej
2016/17**

I. Wstęp

Wychowanie zawsze było i jest jednym z głównych zadań nauczycieli w całej historii polskiej edukacji. Nieustanne przemiany polityczne, społeczne, gospodarcze i światopoglądowe sprawiają, że proces wychowania ulega dynamicznym przemianom. Do tych przemian musi się dostosować także szkoła, wprowadzając zmiany w procesie wychowania i w doborze głównych priorytetów tego procesu. Niniejszy program przedstawia koncepcję ogólną oraz plan pracy wychowawczej na lata 2012-13, 2013-14, 2014-15 (w załączeniu).

1. Program wychowawczy Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Politechniki Łódzkiej, zwanego dalej PLO PŁ, został opracowany z uwzględnieniem następujących aktów prawnych:
 - a) art. 48. ust. 1., art. 53. ust. 3. i 4., art. 70. ust. 1. i 4. oraz art. 72. ust. 1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
 - b) art. 1. pkt 1., 2., 9. i 10., art. 5. ust. 7., art. 40 ust. 1. i 2., art. 3. ust. 13 oraz art. 4. Ustawy o Systemie Oświaty;
 - c) art. 6. Karty Nauczyciela;
 - d) Programu Polityki Prorodzinnej Państwa, przyjętego 17.11.1998 r. przez Komitet Społeczny Rady Ministrów;
 - e) art. 12. i 13. Konkordatu;
 - f) rozporządzenia MEN z dnia 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
 - g) Statutu Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Politechniki Łódzkiej;
 - h) Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka;
 - i) Konwencji o Prawach Dziecka.
2. Zgodnie z założeniami „Edukacja szkolna ma za zadanie harmonijnie oddziaływać zarówno w zakresie przekazywania wiedzy, jak i kształcenia umiejętności i postaw”. Zadania te stanowią wzajemnie uzupełniające się wymiary pracy nauczyciela.

Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez:

- 1) Szkolny zestaw programów nauczania, który uwzględniając wymiar wychowawczy, obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego;
- 2) Program wychowawczy szkoły, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym;
- 3) Program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym.

Powyższe dokumenty tworzą spójną całość i powinny uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela.

Spójność ta przejawia się w momencie wyznaczania celów ogólnych w kontekście aspektów wychowania, tj. wspomaganie (promocja zdrowia) kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznanych za pożądane, profilaktykę zachowań ryzykownych oraz korekcję deficytów i urazów. Te cztery aspekty wychowania, zgodnie z podstawą programową będą realizowane również na lekcjach przedmiotowych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów.

3. Program wychowawczy PLO PŁ uwzględnia również obserwacje uczniów, sondaże i konsultacje z rodzicami przeprowadzone w latach poprzednich oraz pojawiające się bieżące problemy związane z wychowaniem.
4. Odpowiedzialnymi za wychowanie dziecka są w pierwszej kolejności rodzice, którzy mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Szkoła pełni jedynie funkcję wspomagającą i uzupełniającą proces wychowania poprzez współpracę z rodzicami zgodnie z zasadami określonymi przez szkołę w planie wychowawczym i innych dokumentach. Zatem całokształt działań wychowawczych w PLO PŁ opierał się będzie na:
 - a) wolności sumienia, wyznania oraz przekonań dziecka,
 - b) kształceniu i wychowaniu młodzieży w poczuciu odpowiedzialności, miłości do ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur europejskich i światowych.

II. Charakterystyka absolwenta szkoły.

- 2.1 Celem działań wychowawczych PLO PŁ jest wychowanie absolwenta, który:
- zna dokonania nauczycieli i uczniów oraz umie czerpać dla siebie z ich mądrości, talentu, pasji i serca, podejmuje trud kontynuowania ich dokonań,
 - potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, posługuje się komputerem,
 - umie samodzielnie i krytycznie myśleć,
 - ma swój świat wartości, umie odróżnić dobro od zła, potrafi oprzeć się presji rówieśników i mody oraz negatywnym zachowaniom,
 - zna dobrze przynajmniej jeden język obcy,
 - zdobył umiejętności pracy w zespole, przedsiębiorczości, wykazywania inicjatywy,
 - potrafi zaprezentować i obronić swoje zdanie, szanując tych, którzy mają odmienne poglądy,
 - umie rozwiązywać problemy w sposób twórczy,
 - planuje i organizuje swój rozwój intelektualny, duchowy i fizyczny, stale doskonali swoją osobowość,
 - dostrzega piękno świata,
 - umie rzetelnie pracować, jest zaradny i odpowiedzialny,
 - zna siebie, umie wyeksponować swoje dobre i mocne strony,
 - jest kulturalny, zdyscyplinowany i obowiązkowy,
 - pokonuje swoje słabości i lęki, potrafi zmierzyć się z nimi i rozwiązać trudne problemy,
 - umie zachować się z godnością i honorem,
 - dostrzega potrzeby innych, umie nieść pomoc potrzebującym,
 - ma odpowiedni zasób wiedzy, umożliwiający mu kontynuowanie nauki w dowolnie wybranej wyższej uczelni.
- 2.2 W PLO PŁ kształtowane są następujące postawy uczniów:
- odpowiedzialność,
 - uczciwość,

- kultura osobista,
- koleżeństwo,
- twórcze nastawienie do życia, przedsiębiorczość,
- umiejętność podejmowania decyzji i ponoszenia za nie odpowiedzialności,
- umiejętność pracy w grupie,
- rozwiązywanie problemów,
- odporność na stres,
- zaangażowanie w pracę na rzecz szkoły i środowiska,
- umiejętność dostrzegania piękna otaczającej nas przyrody i jej ochronę,
- kształtowanie postaw patriotycznych, poznanie piękna Polski i jej historii,
- tolerancja.

III. Cele i zadania programu wychowawczego

3.1 Cele programu wychowawczego:

- a) przygotowanie młodzieży do życia we współczesnym świecie;
- b) zapewnienie młodzieży niezbędnych warunków do rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, duchowego i fizycznego;
- c) kształtowanie postawy patriotycznej i humanistycznej;
- d) umożliwienie rozwijania zainteresowań uczniów, realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenia szkoły w skróconym czasie;
- e) pomoc w wyborze dalszego kierunku kształcenia;
- f) nauka współzawodnictwa w duchu „fair play”.

3.2 Program wychowawczy PLO PŁ realizowany jest poprzez następujące działania:

- a) diagnozowanie sytuacji w szkole za pomocą ankiet przeprowadzanych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli, obserwację zachowań uczniów w różnych sytuacjach oraz rozmowy z uczniami i rodzicami;
- b) przygotowanie i realizowanie planu pracy wychowawczej;
- c) opracowanie i realizowanie planów pracy wychowawczej dla poszczególnych klas przez wychowawców i uczniów z uwzględnieniem ich oczekiwań;

d) indywidualne spotkania z uczniami i ich rodzicami w zależności od potrzeb.

3.3 Cele, o których mowa w pkt. 3.2 osiągnane są poprzez:

- a) przekazywanie uczniom nowoczesnej wiedzy pomagającej zrozumieć ich miejsce w świecie oraz umożliwiającej twórcze przekształcanie rzeczywistości;
- b) zapoznanie uczniów z podstawami funkcjonowania państwa i jego instytucji oraz normami współżycia społecznego;
- c) przygotowanie uczniów do właściwego kształtowania stosunków z otoczeniem oraz świadomego, samodzielnego, aktywnego i odpowiedzialnego wykonywania zadań w życiu rodzinnym i społecznym;
- d) wspieranie inicjatyw kształtujących wrażliwość społeczną, emocjonalną i estetyczną oraz umiejętność niesienia pomocy słabszym;
- e) naukę samodzielności, podejmowania trudnych decyzji, kształtowanie odporności na stres;
- f) kształtowanie zachowań prozdrowotnych.

IV. Współpraca z rodzicami/opiekunami uczniów

4.1 PLO PŁ ściśle współpracuje z rodzicami poprzez zebrania z wychowawcami klas, konsultacje z nauczycielami poszczególnych przedmiotów oraz dyrektorem szkoły. Zebrania i konsultacje odbywają się zgodnie z corocznie ustalonym harmonogramem pracy szkoły. Za pośrednictwem Rady Rodziców i dzięki jej współpracy z PLO PŁ rodzice mają także wpływ na niektóre sprawy organizacyjne szkoły. Współpraca szkoły z rodzicami odbywa się według następujących zasad:

- a) rodzice mają prawo do informacji o postępach dziecka w nauce i zachowaniu,
- b) szkoła utrzymuje stały i systematyczny kontakt z rodzicami (zaplanowane zebrania, zebrania wynikające z aktualnych potrzeb klasy, indywidualne rozmowy lub kontakty telefoniczne z dyrekcją, nauczycielami, wychowawcą),
- c) rodzice mają prawo zgłaszania uwag i propozycji, które mogą usprawnić pracę szkoły,
- d) rodzice zapoznają się z dokumentami regulującymi życie szkoły,
- e) rodzice w trosce o dobro dziecka powinni informować wychowawcę i/lub nauczycieli o trudnej sytuacji zdrowotnej, rodzinnej lub materialnej,

- f) wychowawca ustala z rodzicami sposób postępowania z uczniem, który sprawia problemy wychowawcze.

V. Powinności pracowników szkoły

5.1 Program wychowawczy jest realizowany przez wszystkich nauczycieli i pracowników PLO PŁ z uwzględnieniem szczególnej roli wychowawców. Wychowanie musi stanowić integralną część działania każdego nauczyciela. Wynikają stąd odpowiednie powinności wychowawców, nauczycieli i pracowników szkoły:

a) powinności wychowawcy:

- opracowanie w oparciu o Program wychowawczy PLO PŁ klasowy plan wychowawczy,
- nadzorowanie funkcjonowanie klasy,
- podejmuje wysiłki zmierzające do wytworzenia prawidłowej atmosfery w klasie,
- diagnoza potrzeb uczniów,
- diagnoza zagrożeń uzależnieniami w klasie i we współpracy z pedagogiem planowanie działań profilaktycznych,
- kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich,
- inspirowanie do podejmowania samodzielnych, twórczych działań,
- rozwiązywanie bieżących problemów,
- czuwanie nad postępami w nauce i frekwencją,
- uczestniczenie w ważnych dla klasy wydarzeniach,
- organizowanie zebrań z rodzicami,
- zapoznanie rodziców podczas pierwszego zebrania z obowiązującymi przepisami i wymogami PLO PŁ,
- ustalanie, w porozumieniu z uczniami, ocen ze sprawowania,
- koordynowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla swoich wychowanków
- prowadzenie dokumentacji klasowej;

b) powinności pedagoga szkolnego:

- współtworzenie planów działań wychowawczych i profilaktycznych dla klas,

- diagnozowanie potrzeb i problemów uczniów,
 - wspomaganie pracy wychowawców klas,
 - prowadzenie zajęć integracyjnych,
 - organizowanie zajęć profilaktycznych,
 - udzielanie pomocy uczniom i rodzicom w rozwiązywaniu problemów i pokonywaniu trudności,
 - uczestniczenie w wycieczkach klasowych, wyjściach, biwakach,
 - organizowanie, we współpracy z Radą Rodziców i Dyrektorem Szkoły pomocy materialnej dla najuboższych uczniów;
- c) powinności wszystkich nauczycieli i pracowników szkoły:
- punktualne rozpoczynanie i kończenie lekcji oraz solidne przygotowanie do zajęć,
 - wdrażanie uczniów do punktualności i obecności na lekcjach,
 - zachowanie neutralności politycznej i religijnej w pracy dydaktycznej i wychowawczej, choć nie oznacza to zakazu dyskusji z uczniami na tematy polityczne i religijne,
 - wprowadzenie do tematyki swojego przedmiotu elementów programu wychowawczego szkoły,
 - odpowiednie reagowanie na pozytywne i negatywne zachowanie uczniów,
 - natychmiastowe reagowanie na przejawy niewłaściwych zachowań,
 - informowanie wychowawcy o stwierdzonych problemach jego wychowanków,
 - współpraca w zespole nauczycieli uczących w danej klasie,
 - rozwijanie zainteresowań uczniów, przygotowywanie do konkursów w ramach swojego przedmiotu,
 - stwarzanie możliwości wyrównywania przez uczniów braków i zaległości;

VI. Cele i zadania szkoły jako środowiska wychowawczego

Cele	Zadania	Oczekiwane efekty
Rozpoznanie i zintegrowanie środowiska wychowawczego	Diagnoza sytuacji wychowawczej uczniów przyjmowanych do klas pierwszych Kształtowanie u uczniów poczucia tożsamości ze szkołą Wzmacnianie poczucia własnej wartości i poziomu bezpieczeństwa w klasie Poznanie wzajemne i integracja zespołu klasowego na początku edukacji	Nauczyciel: <ul style="list-style-type: none"> zna sytuację rodzinną i materialną uczniów Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ma poczucie własnej wartości potrafi się odnaleźć w społeczności szkolnej
Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa	Podniesienie poczucia bezpieczeństwa poprzez bezpośrednią obserwację zachowań uczniów Podnoszenie poziomu dyscypliny w szkole Ochrona uczniów przed treściami niebezpiecznymi	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> czuje się bezpiecznie w klasie i w szkole
Kształtowanie umiejętności społecznych ważnych w kontaktach z innymi ludźmi	Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych Nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i podejmowania decyzji Nabywanie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych Kształtowanie umiejętności sztuki prowadzenia dyskusji Rozwijanie umiejętności asertywnych Nabywanie umiejętności pracy w grupie Wychowanie w duchu poszanowania godności drugiego człowieka i tolerancji dla odmienności światopoglądowej, religijnej, narodowej, kulturowej Rozwijanie wartości związanych z rodziną, miłością, życzliwością i przyjaźnią	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje komunikaty niewerbalne potrafi słuchać zna zasady prowadzenia dyskusji posiada umiejętności rozładowywania agresji drogą rozmowy, przekonywania innych, unikania bójek, radzenia sobie z presją grupy potrafi stanowczo i spokojnie wyrażać swoje uczucia, poglądy i postawy wobec innych osób w sposób respektujący uczucia, poglądy i postawy tych osób
Kształtowanie człowieka kulturalnego wrażliwego na potrzeby innych i świadomie uczestniczącego kulturze	Kształtowanie nawyku kulturalnego zachowania się w klasie, szkole, miejscach publicznych Kształcenia wrażliwości i nieobojętności na przejawy przemocy, zła, wulgarności Kształtowanie pożądanых postaw moralnych młodzieży Uwrażliwianie na potrzeby innych, propagowanie idei wolontariatu Rozwijanie obowiązkowości i punktualności Zachęcanie do czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> zna zasady dobrego wychowania, umie w odpowiedni sposób zachowywać się wobec innych ludzi, potrafi zachować się w sposób odpowiedni w miejscach użyteczności publicznej i innych instytucjach reaguje na niekulturalne zachowania kolegów
Kształtowanie człowieka ogólnie wykształconego przygotowanego do kontynuowania nauki	Kształcenie umiejętności uczenia się i zdobywania informacji Pomoc uczniowi w odkrywaniu jego zdolności i predyspozycji Kształtowanie umiejętności przekładania zdobytej wiedzy na działania praktyczne Przygotowanie uczniów do dalszego kształcenia Przygotowanie ucznia do egzaminu maturalnego	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> zna i potrafi sprecyzować swoje preferencje zawodowe ma orientację jeżeli chodzi o możliwości dalszego kształcenia oraz zna rynek pracy potrafi się zaprezentować, ma wiadomości na temat rozmowy kwalifikacyjnej i przygotowania dokumentów niezbędnych do ubiegania się o pracę
Kształtowanie postaw obywatela, Polaka, Europejczyka umiającego aktywnie i swobodnie poruszać się we współczesnym	Wychowanie do patriotyzmu i postaw obywatelskich Budowanie szacunku dla symboli narodowych religijnych i miejsc pamięci Kształtowanie w świadomości uczniów miejsca i roli Polski i Polaków w Europie	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> zna historię, tradycję, miejsca pamięci regionu i kraju potrafi zachować się prawidłowo wobec symboli narodowych rozumie znaczenie świętowania

świecie	Poznanie systemu ochrony praw człowieka krajów europejskich	<p>i kultywowania tradycji</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna prawa i obowiązki obywatela Polski i Europy
Kształtowanie poczucia estetyki i postaw proekologicznych	<p>Dbanie o czystość i estetykę terenu szkoły</p> <p>Kształtowanie wrażliwości na piękno przyrody, dzieł sztuki, zabytków</p> <p>Wychowanie człowieka przyjaznego środowisku</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega pozytywne i negatywne aspekty ingerencji człowieka w środowisko • rozumie konieczność ochrony środowiska i bierze udział w działaniach z tym związanych • zna walory krajobrazowe, historię, zabytki, kulturę i obyczaje regionu jaki zamieszkuje
Wspieranie działań wychowawczych rodziny	<p>Konstruktywna współpraca z domem rodzinnym ucznia</p> <p>Udział rodziców w planowaniu pracy wychowawczej w szkole</p> <p>Udział rodziców w organizowanych imprezach i uroczystościach szkolnych</p> <p>Organizowanie spotkań dla rodziców</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna znaczenie rodziny jako podstawowej komórki społecznej i jej funkcje <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • są gotowi do udziału w inicjowanych przez szkołę działaniach, • mają poczucie współodpowiedzialności za wychowanie dzieci
Niesienie pomocy pedagogiczno – psychologicznej	<p>Pomoc uczniowi w przezwyciężeniu problemów osobistych i szkolnych</p> <p>Objęcie opieką indywidualną uczniów mających trudności adaptacyjne w sferze kontaktów społecznych, zagrożonych patologią, mających trudną sytuację bytową</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wierzy w siebie i swoje możliwości • potrafi wyciszyć w sobie negatywne emocje • poprawnie funkcjonuje w szkole i w domu

VII. Szczegółowy plan działań dla klas I - III

Lp	Cel	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
1.	Poznanie uczniów i ich integracja ze szkołą	Wyjazd integracyjny, warsztaty integracyjne – kl. I Ślubowanie klas I Ognisko integracyjne – społeczność szkolna Dzień Stefana Diagnoza zespołu klasowego ze szczególnym uwzględnieniem możliwości poznawczych oraz zainteresowań – kl. I. Zapoznanie uczniów i rodziców z dokumentami regulującymi prace szkoły – klasy I. Mobilizowanie uczniów do działań na rzecz społeczności szkolnej – wszystkie klasy. Przygotowywanie i udział w imprezach i uroczystościach szkolnych – wszystkie klasy. Organizacja i udział w akcjach charytatywnych organizowanych na rzecz innych – wszystkie klasy.	wych, pedagog klasy II z wych samorząd samorząd wychowawca wychowawca wszyscy pracownicy wg planu opiekun samorządu	IX, X X X X I sem wrzesień cały rok wg planu cały rok
2.	Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa	Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w szkole – kl. I. Zasady udzielania pierwszej pomocy – kl II i III Zajęcia dotyczące radzenia sobie z emocjami oraz zapobiegania zachowaniom agresywnym w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy – kl. I. Lekcje dotyczące cyberprzemocy – kl. I. Akcje: bezpieczne ferie i bezpieczne wakacje – wszystkie klasy. Organizacja próbnych alarmów przeciwpożarowych – wszystkie klasy.	wychowawcy n – I EDB wychowawcy pedagog wychowawcy dyrekcja	wrzesień cały rok I sem cały rok II sem stycz/czerw II sem
3.	Kształtowanie umiejętności społecznych	Zajęcia dotyczące komunikacji - kl. I Działanie Samorządu Uczniowskiego (debaty wyborcze, wybory, akcje, przeglądy) Kształtowanie umiejętności prowadzenia dyskusji, rozwiązywania sporów Organizowanie Dni Otwartych w szkole Pełnienie roli opiekunów gimnazjalistów	n-I WOS opiekun sam. wszyscy n-le n-le odpow. pedagog	wg. progr. cały rok cały rok IV, V VI
4.	Kształtowanie postaw życzliwości i tolerancji	Udział w akcjach charytatywnych (Szlachetna paczka, WOŚP, Góra Grosza) Kiermasze na rzecz domów dziecka, schroniska dla zwierząt Zajęcia dotyczące wielokulturowości – I kl	samorząd pedagog	wg. planu I sem
5.	Kształtowanie poczucia estetyki i postaw proekologicznych	Przygotowywanie uroczystości szkolnych (Jasełka, ostatki, przegląd talentów) Organizowanie wyjść na interesujące filmy i do teatrów Akcje sprzątania boiska Organizowanie wycieczek krajoznawczych	n –le odpow. wychowawcy dyrekcja wychowawcy	wg. planu wg. potrz. wg. potrz. wg. planu
6.	Przygotowanie do kontynuowania nauki i planowania rozwoju	Spotkania z przedstawicielami PŁ – kl. II Spotkania z absolwentami działającymi w samorządach studenckich Spotkania promujące studiowanie poza granicami kraju Spotkania z przedstawicielami Urzędu Miasta Łodzi promujące łódzkie uczelnie Zajęcia zawodoznawcze – kl. II Konsultacje indywidualne	doradca zaw. doradca zaw. doradca zaw. doradca zaw. doradca zaw. doradca zaw., pedagog	wg. planu wg. planu wg. planu I sem cały rok
7.	Kształtowanie postawy patriotycznej, obywatelskiej, otwartej na inne kultury	Organizowanie i udział w uroczystościach patriotycznych (11 listopada, 3 maja) Udział młodzieży w uroczystościach miejskich np. rocznicowych Prace na rzecz Towarzystwa Opieki nad Cmentarzem Starym Udział uczniów w przedsięwzięciach na terenie miasta np.	n-le odpow wychowawcy pedagog	wg. planu cały rok X

		Festiwal Światła Organizowanie wymiany młodzieży ze szkołami z Rosji, Ukrainy, Cypru Organizacja dni różnych narodów np. dzień francuski	wychowawcy dyrekcja, n –le odpow n –le odpow	cały rok wg. planu wg. planu
8.	Wspieranie roli wychowawczej rodziny	Organizowanie zebrań i konsultacji dla rodziców Udzielanie wsparcia rodzicom w prowadzeniu procesu wychowawczego Udział rodziców w uroczystościach i imprezach	dyrekcja pedagog, wych rodzice	wg. planu cały rok cały rok
9.	Objęcie uczniów pomocą psychologiczno - pedagogiczną	Organizowanie pomocy uczniom potrzebującym Dostosowywanie wymagań do potrzeb i możliwości uczniów Organizowanie pomocy w nauce Prowadzenie kół zainteresowań i zajęć wyrównawczych	pedagog, wych wszyscy n-le wszyscy n-le wszyscy n-le	cały rok cały rok cały rok cały rok

VIII. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu odbywa się pod koniec roku szkolnego i opiera się na obserwacjach, rozmowach, ankietach prowadzonych przez wychowawców i pedagoga szkolnego.

Uzyskane w ten sposób informacje są opracowywane i interpretowane i stanowią podstawę do dokonania korekty programu wychowawczego.

IX. Tryb zatwierdzania programu wychowawczego

Program wychowawczy i wszelkie w nim zmiany zatwierdza uchwałą Rada Pedagogiczna, po uprzedniej, pozytywnej opinii Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.